Бары дойдулар пролетарийдара, хөлбоһун!

САРДАНА

ССКП Өлөөннөөҕү РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 82 (1055)
Алтынньы
14
күнэ
СУБУОТА
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

Сарсын аһылык промышленноһын үлэһиттэрин күнэ

Бэйэлэрин бырааһынныктарын аһылык промышленноһын үлэһиттэрэ юбилэйдаах дылга ситиһиилээх көрсөллөр. Кинолэр былааны таһынан сүүһүнэн тонна арааас аһылык бородуукталарын оҥордулар, хаачыстыбаннай көрдөрүүлэрин да тупсардылар.

Ригатааҕы кэнсиэрбэни оҥорор комбинат коллектива ордук улахан ситиһиилэннэ, ол курдук государственнай комиссия комбинакка өҥөрөн таһаарбыт бородууксуйатын хас да көрүүгэ хаачыстыба Знагын аналата.

Снимокка: Колбасно-консервнай цех старшай технолога Нина Реженп хаачыстыба Знагын ылбыт бородуксуйатын таһыгар.

ССТА фотохрониката.

Өйүүнүттэн партийнай үөрэх дьыла саҕаланар

Өйүүн партийнай үөрэх дьыла саҕаланар. Үгүс ахсааннаах коммунистар уһулуччулаах историческай событие—Октябрь 50 сыла туолуон аҕай иннинэ марксизм-ленинизм теориятын үөрэтиини саҕалыахтара.

Сорук—бары оскуолаларга, куруһуоктарга занятиелары айымньылаахтык, деловойдук тэрийии, киниләр ис хоһоонноруун дириҥэтии, идейнэй теоретическай таһымнарын үрдэтии.

Теорияны үөрэтии бары оскуолаларга практиканы кытта ыкса сибээстээн ыытыллара эрэйиллэр.

Партийнай тэрилтэлэр политическай үөрэҕирии боппуруоһунан күннэтэ дьарыктанар, үөрэх ис хоһоонун идейнэй-теоретическай таһымын уонна пропаганда методикатын салалталарын кинигэр тутар эбээһинэстээхтэр.

МАННЫК КУРУҺУОКТАР ҮЛЭЛИЭХТЭРЭ

1967—68 с.с. партийнай үөрэх дьылыгар Харыйалаах бөһүөлэгэр 2 оскуола үлэлиэҕэ. Үһүс сылын үлэлиир начальнай политическай оскуолаҕа 11, маҥнайгы сылын үлэлиир марксизм-ленинизм төрүттэрин үөрэтэр оскуолаҕа 8 истээччилэр дьарыктаныахтара. Маны таһынан 3 киһи үһүс сылын үлэлиир марксизм-ленинизм төрүттэрин үөрэтэр оскуолаҕа оройуон кинигэр үөрэнниэхтэрэ. 2 киһи кэтэхтэн, 3 ыччат киэһээҥҥи оскуолаҕа үөрэнэргэ суруттарда.

Онон барыта бэйэлэрин политическай билиниилэрин үрдэтиннэн 26 киһи хабылынна. Ол киһиттэн 10 коммунист.

Ырэах производствоҕа сылдьар табаһыттары, булчуттары кылгас болдьохтоох курстарынан хабан, кинилэр түмсэр кэмнэригэр үөрэтиини ыытарга партийнай тэрилтэ былааннанар.

Тэриллибит оскуолаларга пропагандистарынан үчуулаллынсалар В. Каратаева, З. Тихонова уонна сельскэй кулууп сэбиэдиссэйэ А. Шищигина бигэргэтилиннилэр.

Д. СЕРГЕЕВ,
Харыйалаах отделеннетынаҕы партийнай тэрилтэ секретара.

ССРС Верховнай Советын сессията

МОСКВА. Алтынньы 10 күнүгэр Кремльгэ сэттис ыгырыллаах ССРС Верховнай Советын үһүс сессията аһылынна.

Сессия көрүүтүгэр маннык боппуруостар бигэргэтилиннилэр:

1. ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1968 сыллаах былаанын уонна ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1969 итиэннэ 1970 сыллардааҕы былааннарын туһунан.

2. ССРС 1968 с. государственнай бюджетын уонна ССРС 1966 сылга государственнай бюджетын толоруллуутун туһунан.

3. ССРС Верховнай Советын Союз Советыгар уонна Национальностар Советтарын бастайааннай комиссияларын балаһыанньаларын бырайыагын туһунан.

4. ССРС Верховнай Советын Президиумун Ыйаахтарын бигэргэтии туһунан.

5. ССРС Верховнай Суутун талыы туһунан.

6. Бүттүүн воинскай әбээһинэс туһунан ССРС сокуонун бырайыагын туһунан.

11 чааска Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтара буолла.

Ложаларга — ССРС-ка аккредитованнай дипломатическай представительство-лар баһылыктара, советскай уонна атын дойдулар журналистара. Балконҥа—үгүс ахсааннаах ыалдьыттар.

Мустан олорооччулар коммунистическай партия уонна Советскай правительство салайааччыларын итиитик көрүстүлэр.

„ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1968 сыллаах былаанын уонна ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1969 итиэннэ 1970 сыллардааҕы былааннарын туһунан“ дакылааты ССРС Госпланын председателэ таб. Н.К. Байбаков оҥордо.

Пятилетка бастакы икки сылларыгар дойду экономиката партия XXIII съеһин Директиваларыгар сөп түбэһиннэрэн сайынна уонна сайыннарыллар. Чуолаан, норуот хаһаайыстыбатын быйылгы, юбилейнай сыллаағы былаана ситиһиилээхтик туолан иһэр. Бу былаан үгүс сүрүн көрдөрүүлэрэ аһара толоруллуоҕа.

Кылаабынай түмүк, диэн бэлиэтиир таб. Байбаков алтынньытааҕы (1964 с.) Пленум кэнниттэн ССКП КК ырытан оҥорбут экономическай политикатын олохтоо килләрии түмүгэр социалистическай тутууга хаһаайыстыбаны салайыы тэһимин үрдэтиигэ олоҕуран бу сылларга норуот хаһаайыстыбата модуннук сайыннарыллыбыта буолар.

Дойду экономическай сайдыытын тэтимэ күүһүрдэ. Өскөтө 1961—1965 сылларга национальнай дохуот үүнүүтүн орто тэтимэ 5,7 бырыһыан әбит буоллаҕына 1966—1967 сылга кини 7,2 бырыһыан буолла. Промышленность уонна тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйаларын үүнүүлэрин тэтимэ, нәһилиэнньэ биир киһитигэр дьиҥнээх дохуот уонна розничнай табаар эргийиитэ тэҥнэ улаатты-лар. Ити—үлэ оҥорумтуотун үрдэтии темпэтэ түргэтиириҥэр ордук суолталаах.

Общественнай производство түргэнник үүнүүтэ норуот олоҕун уйгута салгыы тупсарыгар үчүгэй төрүтүнэн буолла. Норуот олоҕун таһыма партия XXIII съеһин уураабынан көрүллүбүттээҕэр түргэнник үрдүүр. Съезд нәһилиэнньэ дьиҥнээх дохуотун сыллаағы орто үүнүүтүн 5,3 бырыһыанынан бэлиэтээбит буоллаҕына 1966—1967 с.с. 5,9 бырыһыанынан үүнүөҕэ.

ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1968 сыллаах государственнай былаанын уонна ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1969 итиэннэ 1970 сыллардааҕы былааннарын бырайыактарын туһунан этэриҥэр дакылаатчыт партия улахан тэриҥэр уонна политическай үлэтин, советскай норуот үлэҕэ өрө көтөҕүллүүтүн түмүгүнэн буолбут пятилетка бастакы икки сылларын үтүө түмүктэрэ инникитин ордук түргэн тэтиминэн экономика сайдыытын уонна норуот олоҕун таһыма үүнүүтүн көрөргө кыаҕы биэрдилэр, диэн тоһоҕолоон бэлиэтээтэ.

ССКП XXIII съеһин Директивалары-гар сөп түбэһиннэрэн ССКП КК уонна ССРС Министрдэрин Совета ССКП КК балаҕан ыйынааҕы (1967 с.) Пленумунан биһирэммит советскай дьон олохторун уйгутун салгыы үрдэтиигэ саҥа бөдөҥ дьаһаллары олоххо киллэрэргэ Уураах ылыннылар.

Бэлиэтэммит былааннарга ити быһаарыылар толору олоххо киириилэрэ көрүллүбүт, ол курдук 1968 сылга 6 миллиартан тахса үп ороскуоттаныа. 1968 уонна 1969-1970 с.с. былааннар сүрүн уратылара—норуот олоҕун сайдыытын лаппа түргэтэтии буолар. Промышленнай производство әбиллиитэ 1968 сылга 8,1 бырыһыаҥҥа тэҥнэһиэҕэ диэн бэлиэтиир дакылаатчыт. Пятилетка устата промышленнай бородууксуйа кээмэйэ ССКП XXIII съеһин Директиватыгар 40-50 бырыһыан үүнэрэ бэлиэтэммитин оннугар 53 бырыһыан үүнүөҕэ. Производство средстволара 55 уонна туттуу предметтара („б“ группа) 46 бырыһыаннарынан улаатыаҕа.

Норуот олоҕун уйгутун тупсарыыга ылыллыбыт ууруахтарынан сибээстээн нәһилиэнньэ атыылаһар дьоҕура лаппа улаатыаҕа. 1968 сыллаағы былааҥҥа туттуу предметтэрин оҥорон таһаарыы тэтимин салгыы түргэтэтии уонна производство средстволарын оҥорон таһаарыы тэтимин баһыйара көрүлүннэ: „б“ группа әбиллиитин тэтимэ 8,6 бырыһыаҥҥа, оттон „а“ группа—7,9 бырыһыаҥҥа тэҥнэһиэҕэ. Бу—мунньуллубут производственнай потенциалы ордук табатык туһаннахха, туттуу предметтэрин оҥорон таһаарыыны чэпчэки уонна аһылык промышленноһыгар әрэ буолбакка, маны таһынан ыарахан индустрия салааларыгар әмиэ улаатыннардахха әрэ кыаллар кыахтаах.

Промышленноска ордук үрдүк тэтимнэр, бастатан технической прогреһы хааччыйыыга уонна производство структуратын тупсарыыга аналлаах салааларга бэлиэтэммиттэр диэн дакылаакка ыйыллар.

(Бүтүүтэ бэчээттэниэ).

Ленин дорогой победителям соцсоревнования (1959)

КЫЫЛАЧ

Юбилейдаах эбэһэлээх сыһыы толоруудуну бэлиэтиэхпитигэ

Совхоз Победатаабы учаастага юбилейдаах дьылга

Үлэбит түмүктэрэ, соруктарбыт

БЫЛААНЫ ТОЛОРОРГО ЭРЭЛ БААР

Сухаана нэһилиэгин Советтарын үлэлэрин тупсарыы туһунан“ ууруу аҕынан, Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сыла туолуутугар Тезистэринэн уонна ССКП КК кэлиэҕи балаҕан ыйынааҕы Пленумуй уурааҕынан салайтаран быйылгы юбилейдаах сылга нэһилиэк Советын тэрийэр-маассабай үлэтин тупсарар инниттэн нэһилиэк активыгар киэҥник тирэҕирэн, үлэтин былааннаан ыытар.

Совет сыл саҕаланыаҕыттан бары общественнай тэрилтэлэри уонна учаастак үлэһиттэрин социалистическай әбэһээтэлистибэни ылыннарыынан хаппыта уонна бэйэтин бастайааннай комиссияларынан, тэрилтэлэр салайааччыларынан ылынылль быт социалистическай әбэһээтэлистибэлэри толорор, аһара толорор туһугар киэҥ өйдөтүү үлэни ыыттарбыта.

Бастайааннай комиссиялар бэлэмнээн киллэриллэринэн 9 төгүл Совет сессията ыытылынна. Олорго ылыныллыбыт социалистическай әбэһээтэлистибэлэри толорон иһин туһунан үгүс боппуруостар дьүүллэннилэр. Оскуола, дьахтар комитетын, народнай дружина, саһыл ферматын үлэлэрин хаамыытын көрүлүннэ.

Производственнай учаастактарга нэһилиэк Советын өттүтэн ирдэбил уонна хонтуруол балачча тупсарылынна. Ити түмүгэр учаастак хаһаайыстыбаннай үлэлэригэр көлө табаны тыыннаах тутуу 103 бырыһыан, түүлээҕи 1-гы кварталлааҕы бултааһын былаана 125, сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин сорудаҕа 106, кирпииччэ үктээһинэ 110, оттук маһы бэлэмнээһин 111 бырыһыаннарынан толорулуннулар, сир аһын хомуйуу былаана әмиэ лаппа аһарылынна.

Нэһилиэктээҕи тэрилтэлэр — начаалынай оскуола, интернат, оҕо садын материальнай базалара саҥардылынна. Оҕо садыгар 900 солкуобайдаах утуйар таҥас, 200 солкуобайдаах кытаанах инвентар атыылаһылынна.

Нэһилиэк тэрилтэлэрин дьиэлэрин өрөмүөнэ балайда хаачыстыбалаахтык ыытылынна. Оскуолаҕа (сэбиэдиссэй Иннокентьева Р.П.) оҕо интитигэр сүрүн болҕомто ууруллар. Ол курдук оскуола боппуруоһа 2 төгүл төрөппүттэр уонна общественность дьүүлүгэр туран Улуу Октябрь бырааһынньыгын көрсө оскуола 100 бырыһыан үөрэх билиилээх тиийэригэр дьүһуурустубанан уруок аахтарыытын олохтоотубут, онно төрөппүттэр сылдьаллар.

Дьахтар комитета (предсовета) (председатель, депутат Сергеева А.Ф.) юбилейнай сылга тиһэх баар дьахталлар ылыммыт соцсоревнованиятын ситиһиилээхтик ыытыллыбыт туһунан отчуоттаабыт. Ол курдук, дьахтар комитета Народнай дружина (начальник Егоров П.М.) общественнай бэрээдэги харыстааһынга үлэни үчүгэйдик ыытар, бэрээдэги көһээччилэри бириэмэтигэр дьүүллээн миэрэлаабыт. Ол түмүгэр бэрээдэги саҕаны СОКПБ КК баһылаан ыйынааҕы Пленумун матырыйаалларын нэһилиэктээҕи отделын көмөтүнэн көрдөрөн агитация балайда сэргэхсийдэ. Бу күннэргэ юбилейнай бырааһынньыкка бэлэмнэнии үлэлэр ыытылла тураллар. Онно кулууп (сэбиэдиссэй Афанасьева Т.К.), библиотека (библиотекарь Иванова Е.Х.) истэринэн монтажтар, плакаттар саҥардыллаллар.

Юбилейдаах дьылга бөһүөлэк культурнай көрүҥүн тупсарыыга кэккэ үлэлэр ыытылыннылар. Бары тэрилтэлэр, бииргэлээн ыаллар күөх маһы, таллаҕы олордуннулар. Сорох тэрилтэлэр уонна ыаллар олбуордарын оҥостон әрэллэр.

Ыытыллыбыт үлэ ситиһиилэригэр сүрүн оруолу депутаттар быыбардааччыларга отчуоттааһыннарыгар үлэ итэҕэстэригэр киэҥник тохтоон туран, туоратар дьаһаллары бэлиэтээн, ким ханнык үлэни ыытыахтаабын былааннаан, ол туоллуутун хонтуруоллааһын ылла.

Нэһилиэк Совета быыбардааччылартан киирбит наказтары, сессия таһаарар быһаарыыларын толоруугa нэһилиэк Советын депутаттара: Николаев Х.Д., Сергеева А.Ф., Егоров П.М., Бенчик Х.А. уонна оройуон Советын депутата Афанасьева Ф.Н. активнайдык кыттан үлэлииллэр. Аҥардас депутаттар күүстэринэн 8 төгүл сугун, луук хомуйуутугар, от, оттук маһын бэлэмнээһинигэр, оҕо тэрилтэлэрин дьиэлэрин өрөмүөнүгэр маассабай тахсыылаах субуотуннуктар буоллулар.

Олохтоох маҕаһыын (продавец Томскай А.А.) табаары атыылаһын 9 ыйдаах былаанын 103,1, сир астарын соҕотуспкалааһын сорудаҕын 113,3 бырыһыаннарынан толордо.

Ол әрээри нэһилиэк Советын тэрийэр-маассабай үлэтигэр кэккэ итэҕэстэр уонна көтүтүүлэр билигин да ситэ туоратыллыбакка иликтэр. Ордук саһыллан оҕону ылыы социалистическай әбэһээтэлистибэтэ ырааҕынан толоруллубата, саһыл аһылыгар анаан кыылы, балыгы бултаһын былаанын әмиэ толорбокко иһэбит, онуга нэһилиэнньэҕэ киинигэни атыылаһын былаанын ырааҕынан толоруллубакка. Сельскэй кулууп

Бииһиги учаастакпыт үлэһиттэрин сүрүн соруктарынан — үлэ табатын өлөрбөккө-сүтэрбэккэ иитии, клеткаҕа иитиллэр кыллартан әлбэх төрүөбүлылыы, киһитугa социалистическай ниэлэри чэлчэки сыаналаах әбэһээтэлистибэ ылынан, астарынан аһатыыны хаачыстаах тайҕаларыгар бултуучыйыы, саһыл тириитин хаалтыы табыстылар. Бииһиги чыстыбатын үрдэтии, ойуур бастын булчуттарбытынан түүлээҕин өлгөмнүк бултаа-көрдөөннииләр К.Е. Афанасьев ынахтан әлбэх үүтүсьев уонна Ф.Н. Афанасьевтыылы уонна сүөһүгэ дэлэ ва, Н.А. Иванов уонна М.И. гэй аһылыгы бэлэмнээһин Иванова, Е.А. Винокуров буоллалар. Ити соруктары ситиһиилээхтик толорор туһугар учаастак үлэһиттэрэ хаһаайыстыба бары салааларынан үрдэтиллибит әбэһээтэлистибэни ылынан үлэлиилэр.

Аастыт 9 ыйдар түмүктэринэн ити әбэһээтэлистибэ сүрүн көрдөрүүлэрэ ситиһиилээхтик толоруллубуттар. Учаастак булчуттара бу дьыл бастакы кварталыгар түүлээҕи бултаһынна әбэһээтэлистибэлэрин 125,8 бырыһыан толорон куотаһыы инники күөнүгэр иһэллэр. Билигин киниилэр IV кварталга 18730 солкуобайдааҕы былаан оннугар 19164 солкуобайдааҕы булчуттарбыт